

'Titikornio', minbiziari buruzko erantzunak emateko beharra

Irati Garmendiak 13-14 urtetik aurrerako irakurleei zuzenduta dagoen eleberria aurkeztu du

IÑAKI IZQUIERDO
Donostia

Irati Garmendiak 'Titikornio' (Erein) aurkeztu du, 13-14 urtetik aurrerako irakurleei zuzenduta dagoen eleberria. Idazle ordiziarrek, lehendik album ilustratuen egile bezala ezagun denak, bularreko minbiziaren inguruko istorioa osatu du. «Askotan –dio egileak– gai batzuk leundu edo ezkutatu egiten ditugu, adin jakin batzuetarako gogorregiak di- rela pentsatzen dugulako. Isildu egi- ten ditugu. Baina nik, irakaslea nai- zen aldetik, oso argi daukat haur eta gazteekin edozeri buruz hitz egin daitekeela, betiere gure begirada haien adinera egokituz eta hizkera zainduz. Eta minbizia ere bada txi- kitatik landu dezakegun gai horie- tako bat», azpimarratzen du.

'Titikornio' bizipen pertsonale- tan oinarritu du Garmendiak. Bere etxean bi minbizi kasu ezagutu di- tuelako, amarena eta amonarena. «Gai delikatua da», dio. «2017an amari bularreko minbizia diagnos- tikatu ziotenean itsaso zakar batean murgildu ginen. Barruan nituen ko- rapiloak askatu nahian, testu bat idazten hasi nintzen. Ez nuen argi- taratzeko asmorik, niretzat baka- rrik zen, terapia moduan». Testua idazten zegoela, amonari minbizi bera diagnostikatu zioten, «eta hor haserretu nintzen munduarekin. Eta pentsatu nuen: zerbait ederra ate- rako dut honetatik», azaltzen du egi- leak.

Inazio Mujika Iraola editorearen esanetan, «minbizia bonba bat da, bat-batean familiaren erdian eror- tzen dena. Liburu honek bonba ho- rrek zer eragin sortu duen konta- tzen du, ez bakarrik diagnostikoa jasotzen duen pertsonarengan, fa- milia osoan baizik». Hori dela eta, 'Titikornio'-n garapen handiena duen pertsonaia ez da ama, Markel semea baizik. Berak jakin nahi du baina beldur da.

Irati Garmendia, Donostian bere liburu berriaren aurkezpenean. IÑIGO ROYO

Zer esan behar zaio nerabe bati? Irati Garmendiak argi dauka: «14 urteko gazte bati ezin zaio ezkutatu errealitatea, beti ere hala egitean exijentzia «minimoa» dagoela ahaz- tu gabe: «Galdera egiten digutenean, erantzunak zintzo ematea». Idazleak

ez zuen nahi «nerabe perfektua sor- tzea. Nerabe erreal bat sortu nahi izan dut, kontraesanekin, zalan- tzekin eta akatsekin».

Beste protagonista nagusia June da, ama. «Beldurraren isla ikusten da herarengan, baina baita espe-

Titikornio
Irati Garmenia

Estiloa: nobela.
Argitaletxea: Erein.
Orr: 160.
Prezioa: 18,50 euro.

rantzarena ere. Minbiziaren diag- nostikoa jasotzen duzunean, perso- na izaten jarraitzen duzu, emaku- mea, bikotekidea, ama, langilea... Desirak ditu, beldurra du, umorea du, egun onak eta txarrak ditu. Gau- za bera gertatzen da gainerako pertsonaiekin».

Oparia

'Titikornioa' izenburuari buruz azal- pena eman zuen Garmendiak. «Nik ez nuen asmatu, oparitu didate. Neska batek asmatu zuen bere amak bularreko minbizia izan ondoren titi bakararra geratu zitzaionean, titi bakarreko emakumeak izendatzeko modu bat behar zuelako. Hitz ho- rrekin topo egin nuenean, bereha- la maitemindu nintzen: xalotasuna eta indarra batera zeramatzan, umo- rea eta samintasuna».

Estilo zuzenarekin, Irati Garmen- dia ordiziarrek 'Titikornio' idatzi du «oraindik tabu asko dituen gaixo- tasun bati buruz hitz egiteko, bai- na liburu triste bat bihurtu gabe. Beldurraz hitz egiteko, baina baita umoreaz ere. Minaz, baina baita iru- dimenez ere».